

BİGA YARIMADASI JEOMORFOLOJİ ARAŞTIRMASININ MORFOTEKTONİK SONUÇLARI

MORPHO - TECTONIC RESULTS OF GEOMORPHOLOGY INVESTIGATION IN BİGA PENINSULA.

O. EROL, A. BİRCAN, E. BOZBEY, A. DURUKAL, S. DURUKAL, N. GÜBEL, M. BERECE, T. KOZAM, N. MÜLAZIMOĞLU, S. OZANER, F. ÖZDİM, Y. UNSAL.

Bu araştırma MTA Enstitüsü Temel Araştırmalar Dairesi Jeomorfoloji araştırma biriminin, Kuzey Bge-Çanakkale kıyı bölgesi araştırma projesi çerçevesi içinde yaptığı çalışmaların bazı sonuçlarını kapsar. Araştırmada, havzalardaki tortul formasyonların karşılığı (correlated) olan aşınım yüzeyleri ileri kıyı ve akarsu şekillerinin yükselim alanlarındaki yayılımı ve tektonik olaylar etkisiyle durum değiştirmeleri incelenmiştir. Arazi çalışmaları, birim üyelerinin 1/25.000 ölçekli ayrıntılı jeomorfoloji haritaları çizimiyle sürdürülmüş; bu haritalar daha sonra büroda 1/100.000 ölçeğine küçültülüp sadeleştirilerek genel sonuçlara varılmıştır.

Çalışmalar sırasında Miyosen sonları (D I), Pliyosen ortaları (D II), Pliyosen sonları (D III), ve Enalt Pleyistosen'e ait aşınım ve birikinti yüzeyleri ile Alt (S 1, S 2), Orta (S 3) ve Üst (S 4, 5) Pleyistosen ile Holosen'e (S 6) ait sekiler saptanıp haritalanmıştır. Böylece hazırlanmış genel jeomorfolojik harita, aşınım yüzeyleri ve şekillerin genel yayılımını gösteren grafikler ve Biga yarımadasının, uydu fotoğraflarından çizilmiş çizgisellik haritalarından çıkarılan sonuçlar şöyle özetlenebilir:

Miyosen sonlarına kadar yarımada KD-GB uzanımlı büyük bir tektonik blok görünümündedir. Kazdağı burada en belirgin yükselidir. Miyoseni izleyen hareketlerle Biga yarımadasında, Kazdağ'ın yükselmesi Çanakkale yöresinin alçalması sonucunu doğuran, kuzeye bir çarpılma ol-

muş, Edremit çöküntüsü belirmeye başlamış, Kozak bloğu Kazdağı'na oranla biraz daha alçakta kalmıştır. Pliyosen ortalarındaki hareketler eski büyük blokta parçalanmalara neden olmuş, Gökçeada . Bozcaada gelf alan ile Ezine . Zehramkale Kuzey - güney uzanımlı kesimi birer alçalım; Çığn Dağı, Kazdağı'nın batı ve doğu kesimleri ise farklı oranlarda yükselim alanı olma eğilimi göstermiştir. Babakale ve Behramkale çevresindeki volkanizma ile bu farklı küçük parçalara bölünme arasında bir ilişki olsa gerektir:

Pleyistosen'de Ezine _ Behramkale alçaümü, hafif de olsa kendini hissettirmiş,, Edremit Körfezi çöküntüsü sürmüştür. Orta Pleyistosen'de Kazdağı'nda hafif bir yükselme eğilimi, Üst Pleyistosen ve Holosen'de görelî bir durgunluktan söz edilebilir.